

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2674

Vragen van de leden **Romke de Jong** (D66) en **Van Strien** (VVD) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht «Lightyear stopt productie eerste zonneauto: «Focus op goedkopere model»»* (ingezonden 26 januari 2023).

Antwoord van Minister **Adriaansens** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 23 mei 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de berichtgeving dat Lightyear stopt met de productie van diens eerste zonneauto en dat er surseance van betaling is aangevraagd voor de dochteronderneming die verantwoordelijk is voor de productie van de Lightyear 0?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het in het artikel beschreven feit dat Lightyear stopt met de productie van het eerste automodel Lightyear 0?

Antwoord 2

Ik betreur het dat Lightyear uit financiële nood deze stap heeft moeten zetten. Hun vernieuwende concept van een zonne-elektrische auto, gecombineerd met andere innovaties gericht op maximale voertuigefficiëntie, lijkt namelijk veelbelovend.

Op 26 januari is het faillissement uitgesproken over Atlas Technologies B.V., de dochteronderneming die verantwoordelijk was voor de productie van de Lightyear 0. Dit was in de eerste plaats een klap voor de ruim 600 medewerkers wiens contract hierbij werd opgezegd, maar ook voor de betrokken klanten, leveranciers en investeerders.

Inmiddels is bekend dat Lightyear in afgeslankte vorm een doorstart maakt. Met een kapitaalinjectie van 8 miljoen euro en een kleine honderd werknemers kan Lightyear volgens de curator 6 maanden tot een jaar vooruit. Het bedrijf geeft aan zich volledig te richten op de ontwikkeling en productie van

¹ RTL Nieuws, 23 januari 2023 (<https://www.rtlnieuws.nl/tech/artikel/5361122/lightyear-2-zonne-auto-productie-zonneauto>).

de Lightyear 2, eveneens een zonneauto maar dan gericht op een breder publiek. In de komende maanden zal Lightyear ook nieuw investeringsgeld moeten ophalen om die ambitie waar te kunnen maken. Ik hoop dat ze daar in slagen.

Vraag 3, 4, 5 en 10

Wat betekent dit voor de intellectuele eigendomsrechten van Lightyear? Hoe waarborgt de overheid dat investeringen die eerder vanuit Nederland zijn gedaan om deze belangrijke technologie te ontwikkelen niet onder de surseance van betaling vallen?

Kan het ministerie verduidelijken hoe de eigendomsrechten van deze belangrijke technologie buiten de surseance van betaling gehouden kunnen worden?

Op welke manier waarborgt de overheid investeringen die vanuit Nederland worden gedaan voor het verder opschalen van de beter betaalbare Lightyear 2, waarvoor al 21.000 bestellingen zijn binnengekomen?

Antwoord 3, 4, 5 en 10

De afgelopen jaren is in totaal circa 230 miljoen euro geïnvesteerd in Lightyear door een brede, intussen verenigde groep individuele investeerders (de «IIG») en een groep meer institutionele investeerders waaronder Invest-NL en de investeringsmaatschappijen BOM en LIOF (de «G6»). Eind februari werden deze groepen en het management van Lightyear het eens over een plan voor een doorstart, waar op 3 april ook de curator zijn goedkeuring aan heeft gegeven.

Daartoe brengt de IIG de kapitaalinjectie van € 8 miljoen bijeen en is de G6 akkoord gegaan met het onderbrengen van het in haar handen zijnde intellectueel eigendom in het nieuwe bedrijf. Ook Lightyear Layer – de dochteronderneming waar de zonnecellentechnologie was ondergebracht – komt onder het nieuwe bedrijf te vallen, inclusief het intellectueel eigendom dat hier was ondergebracht. Hiermee zijn alle patenten meegenomen naar het nieuwe bedrijf. Met deze doorstart zijn de publieke investeringen via onder meer Invest-NL, BOM en LIOF gegeven de omstandigheden eveneens geborgd.

Vraag 6

Deelt u de mening dat innovatieve bedrijven essentieel zijn om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan en ons toekomstig verdienvermogen te versterken?

Antwoord 6

Ik deel deze mening en verwijs daarbij naar de brief Innovatie en impact (Kamerstuk 33 009, nr. 117) die ik op 11 november 2022 met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap naar uw Kamer heb gestuurd. Daarin geven we aan dat onderzoek en innovatie cruciaal zijn voor de grote vraagstukken van onze tijd en voor een duurzaam verdienvermogen en onze toekomstige welvaart in brede zin. Zonder innovatie is bijvoorbeeld een concurrerende, CO₂-neutrale en circulaire economie ondenkbaar. Mijn ministerie zet dan ook vol in op het stimuleren van innovatie in Nederland, onder meer via generiek beleid als de WBSO, Vroege-fase-financiering en het Innovatiekrediet, of specifiek via het missie-gedreven topsectoren en innovatiebeleid of het Nationaal Groeifonds.

Vraag 7 en 8

Deelt u de mening dat deze technologie kan uitgroeien tot een grote sector en een sleutelrol kan spelen in de verduurzaming van wegmobiliteit?

Vraag 8

Ziet u kansen om deze technologie verder te stimuleren?

Antwoord 7 en 8

Ik ga er van uit dat u hiermee doelt op de betekenis van «solar mobility» en de kansen en mogelijkheden voor het Nederlandse solarcluster. In het Commissiedebat Innovatie van 1 november jl. heb ik toegezegd dat ik de Kamer per brief zal informeren over de uitkomst van een marktonderzoek dat ik intussen heb uitgezet om het belang en de potentie van de sector in kaart

te brengen, inclusief een inventarisatie van de knelpunten en perspectief op ontwikkeling van de solar mobility sector in Nederland. De brief zal ook ingaan op de vraag of extra stappen nodig en gewenst zijn ter ondersteuning van deze sector en welke beleidsopties dan passend lijken. Ik verwacht de brief voor de zomer naar de Kamer te sturen. Overigens heb ik in ronde 3 van het Nationaal Groeifonds recentelijk een breed voorstel ingediend op gebied van circulaire zonnepanelen. Toepassing van zon-PV in vervoersmiddelen is daarbij onderdeel van de scope.

Vraag 9

Hoe kan er worden voorkomen dat Lightyear obstakels gaat ondervinden in relatie tot de kapitaalkrachtigheid en de toegang tot latere fase financiering?

Antwoord 9

Voor het aantrekken van kapitaal is een essentiële voorwaarde dat er een positieve business case ligt waarin investeerders bereid zijn te investeren. Om die reden is het nu vooral van belang dat de onderneming een plan uitwerkt en op basis hiervan het gesprek aan gaat met haar huidige en potentiële nieuwe investeerders.

In algemene zin stimuleert de overheid de toegang tot latere fase financiering via de oprichting van Invest-NL en een aantal samen met Invest-NL opgezette fondsen, zoals het Dutch Future Fund en het Deeptech Fund. Zoals aangekondigd werk ik ook aan een visie op durfkapitaal die voor de zomer aan de Kamer wordt aangeboden.